

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně**: P. T. T.,** zast. JUDr. Josefem Kynclem, advokátem, se sídlem Masarykova 1293, Česká Třebová, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 20. 5. 2004, č. j. 30 Az 223/2003 - 21,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2003, č. j. OAM-925/VL-07-K03-2003. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovatelce udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 ani § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se na cizinku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V kasační stížnosti stěžovatelka rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí žalovaného, pak stěžovatelka v obecné rovině namítala porušení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) a § 12, § 91 zákona o azylu. Pokud jde o skutkové důvody odkazovala na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál. Požadovala, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V následném rozsudku Krajský soud v Hradci Králové došel obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatelka domovskou zemi neopustila z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Tyto důvody ostatně ani stěžovatelka podle krajského soudu netvrdila; uváděla toliko špatnou ekonomickou situaci. Krajský soud stejně jako žalovaný správní orgán neshledal ani naplnění § 13 a 14 zákona o azylu. Stejně tak krajský soud neshledal naplnění důvodů vymezených v ustanovení § 91 zákona o azylu, pro které by bylo třeba vyslovit překážku vycestování. Z těchto důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost, ve které zejména namítala, že správní orgán pominul jiné než ekonomické důvody žádosti o azyl, neboť stěžovatelka uváděla ve správním řízení zejména důvody politické a diskriminační, přičemž krajský soud toto nesprávně právně posoudil. K tomu doplnila, že po návratu ji čeká politické pronásledování, včetně dalších represí, které omezí její pracovní a společenské uplatnění. Správní orgán podle stěžovatelky špatně pochopil i její vyjádření „neměla před odchodem žádné problémy se státními orgány“, a to tak, že se ani po návratu domů ničeho neobává a že nebude diskriminována a šikanována místními orgány. V kasační stížnosti rovněž uvedla, že správní orgán zamítl její žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a). (Jak vyplynulo ze správního spisu správní orgán podle citovaného ustanovení nepostupoval. Azyl neudělil podle § 12, § 13 odst. 1, 2 ani § 14 zákona o azylu – pozn. Nejvyššího správního soudu). Navrhovala, aby napadené rozhodnutí krajského soudu bylo zrušeno a kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti stručné vyjádření, ve kterém uvedl, že vzhledem k obsahu kasační stížnosti se k ní nebude vyjadřovat; odkázal na správní spis. Uvedl, že návrh na přiznání odkladného účinku nepodporuje.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelka je zastoupena advokátem.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovatelce azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelkou.

Z důvodu, že stěžovatelka žádné takové důvody neuvedla, nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu, než za stěžovatelku tento důvod či důvody z její kasační stížnosti dovodit. Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatelka zejména namítala, že správní orgán pominul jiné než ekonomické důvody žádosti o azyl, resp. špatně pochopil její vyjádření, přičemž krajský soud věc nesprávně právně posoudil, dovozuje Nejvyšší správní soud, že stěžovatelka mohla namítat stížnostní důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s.

Význam dikce prvního písmene citovaného zákonného ustanovení, tedy nesprávného posouzení právní otázky soudem, spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Takováto pochybení v rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové však Nejvyšší správní soud neshledal.

Dále je třeba se vyjádřit k dopadu dalšího tvrzeného důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy, že došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. K významu první části (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba podle Nejvyššího správního soudu uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Význam další části cit. ustanovení („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadané rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. K poslednímu možnému porušení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Ani jeden z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. však Nejvyšší správní soud v souzené věci neshledal.

Konečně je třeba se vyjádřit i k významu dikce písm. d) § 103 odst. 1 s. ř. s. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Taková nesrozumitelnost rozhodnutí však v souzené věci podle Nejvyššího správního soudu nenastala. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Po přezkoumání Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud správně

vyšel ze skutkového a právního stavu, jenž existoval v době rozhodování žalovaného správního orgánu, a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Podle názoru Nejvyššího správního soudu se tak rozhodnutí krajského soudu dostatečně opírá o důvody, které opodstatňují dospět k předmětnému výroku. K posledně jmenovanému důvodu, tedy že se jedná nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ani označené důvody specifikované v § 103 odst. 1 písm. d) však podle Nejvyššího správního soudu v souzené věci nenastaly.

Z předloženého správního spisu přitom Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka podala dne 4. 3. 2003 Návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ve kterém ve vztahu k souzené věci zejména uvedla, že o azyl žádá z ekonomických důvodů; doplnila, že „neměla práci, nemohla žádnou sehnat, neměla z čeho žít“. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR ze dne 22. 4. 2003 pak výslovně uvedla, že domovskou zemi opustila z důvodu, že tam měla těžký život, nemá tam nikoho, otec je mrtvý, matka je již stará, neměla se o koho opřít. Do protokolu dále na otázku „jak by šel její život při návratu do vlasti“ výslovně uvedla, že „si na cestu musela vypůjčit, nemá na to je vrátit“. Na navazující otázku „co by jí hrozilo v případě návratu“ pak výslovně uvedla, „že se tam ničeho nebojí, nikoho“. Z protokolu dále vyplynulo, že v domovské zemi před odjezdem do České republiky jiné než uváděné problémy neměla. Ze spisu dále vyplynulo, že stěžovatelka žádné relevantní politické či diskriminační problémy během azylového řízení neuváděla. Stěžovatelce byla na závěr pohovoru (vedeného za přítomnosti tlumočníka) poskytnuta možnost, aby se s obsahem protokolu seznámila, vyjádřila se k němu, resp. navrhla jeho doplnění. Této možnosti nevyužila. Stěžovatelka byla rovněž v průběhu pohovoru vyrozuměna o tom, jaké informace, dokumenty má správní orgán k dispozici při posuzování situace v domovské zemi stěžovatelky; seznámení s těmito informacemi, dokumenty odmítla, ani je nijak nedoplnila.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatelky, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o tom, že stěžovatelka v žádosti neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených zákonem o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Ani podle názoru Nejvyššího správního soudu stěžovatelka neprokázala, resp. ani neuváděla, že je pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu; stejně tak nevyplynuly ani další důvody uvedené v § 13 a § 14 zákona o azylu. Důvody stěžovatelčiny žádosti o azyl tak nelze podřadit pod žádný z důvodů uvedených v § 12 až § 14 zákona o azylu. Stejně tak nejsou dány důvody pro přiznání překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, neboť je zřejmé, že stěžovatelce při návratu do země původu nehrozí žádné z nebezpečí uvedených v tomto ustanovení.

S odkazem na výše uvedené tak nemohl Nejvyšší správní soud přisvědčit stěžovatelce ani v jejích konkrétních námitkách - uváděla, že správní orgán pominul jiné než ekonomické důvody žádosti o azyl, zmínila politické a diskriminační důvody, neb ji v domovské zemi čeká politické pronásledování a jiné represe, přičemž krajský soud toto nesprávně právně

posoudil – neb, jak bylo dostatečně a řádně správním orgánem prokázáno, jediným důvodem žádosti o azyl byly důvody ekonomické. Politické ani diskriminační důvody stěžovatelka neuváděla, přičemž krajský soud postup správního orgánu v souladu se zákonem přezkoumal. K námitkám o politických či diskriminačních důvodech žádosti o azyl je třeba odkázat i na ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s.; stěžovatelka politické či diskriminační důvody poprvé uvedla až v kasační stížnosti. K označeným námitkám proto Nejvyšší správní soud nemohl přihlédnout.

U navazující námitky - správní orgán špatně pochopil i její vyjádření „neměla před odchodem žádné problémy se státními orgány“, tak že se ani po návratu domů ničeho neobává a že nebude diskriminována a šikanována místními orgány - odkazuje Nejvyšší správní soud na další skutečnosti zjištěné ze správního spisu, ze kterých vyplývá, že jediným problémem při návratu je nutnost navrátit vypůjčené prostředky na cestu do České republiky, resp. na zjištění, že v domovské zemi před odjezdem do České republiky jiné než uváděné problémy neměla a ničeho, ani nikoho se tam neobává. Ani v těchto námitkách proto stěžovatelce Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit.

Po porovnání všech námitek a jich doplňujících tvrzení stěžovatelky s významem jednotlivých důvodů, pro které lze kasační stížnost přisvědčit, došel Nejvyšší správní soud k závěru, že k naplnění ani jednoho z důvodů upravených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. nedošlo. Z procesní opatrnosti se Nejvyšší správní soud zabýval i případným naplněním jiného stížnostního důvodu upraveného v § 103 odst. 1 s. ř. s., tedy písm. c) a e), kdy porovnával tvrzení stěžovatelky i s dopady těchto ustanovení, avšak ani naplnění jiného stížnostního důvodu neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl tzv. přednostně, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, přičemž stěžovatelka neměla v řízení úspěch, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu